

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inšeratom po dogovoru

PONEDELJSKI

SLOVENE

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/II. Telefon št. 2050 in 2996. — List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6 Poštni ček. račun. Ljubljana 15.179. Telefon št. 2992

Seja banovinskega odbora JRZ v Ljubljani

Idejne smernice dr. Korošca Proti fašizmu in komunizmu

Ljubljana, 10. maja.

Danes dopoldne ob 10. je bila v beli dvorani Uniona seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino. Po svojih predsednikih in podpredsednikih so bile zastopane vse okrajne organizacije JRZ v Sloveniji. Manjkalo je le par delegatov, ki

so svojo odsotnost opravičili. Sejo je otvoril in vodil burno pozdravljen predsednik banovinske organizacije JRZ, notranji minister g. dr. Anton Korošec. Po uvodnih formalnostih je dr. Anton Korošec podal sledeč pregled zunanje in notranje politike Jugoslavije:

Govor notr. ministra dr. A. Korošca

Zunanja politika

Volitve v Franciji

V zadnjem času se odigravajo v inozemstvu veliki dogodki. Pri skupščinskih volitvah v Franciji so po številu glasov napredovali v prvi vrsti skrajni levičarji in skrajni desničarji, po poslaniških mandatih pa levičarji in sicer samo socialni demokratje in komunisti, torej sami čisti marksisti. Za zrelost našega političnega pojmovanja je zanimivo, da se veselijo zmage najskrajnejše leve celo ljudje, ki nečajo in tudi nimajo nobenega interesa, da nam zavlada komunizem. Za vse nas je pa poučno, da so pri teh volitvah nazadovale vse stranke, ki nimajo jasnega socialnega niti gospodarskega programa in ki se hočejo s poglavitnim svetovnim naziranjem igrati. Bodi vroč ali mrzel, kdor je mlačen, tega ljudstvo ne mara. Napredovanje in pospeševanje komunizma na francoskem nam ne bo in ne sme biti vzor; mi smo narod, ki nečajo živeti v politični in gospodarski diktaturi, marveč v politični in gospodarski demokraciji. Po kakšnih potih bo hodila nova Francija v zunanji politiki, se iz redkih izjav novih levičarskih voditeljev težko vidi. Prihodnji dnevi bodo prinesli razjasnjenje.

Zmaga Italije v Abesiniji

Drugi dogodek je zmaga Italijanov v Abesiniji. Ves čas abesinske vojne je bila naša javnost rezervirana in korektna, priznati pa moramo, da je bila enaka tudi italijanska javnost nasproti nam. Želimo, da tudi v bodoče ostanemo med nami odnosi dobrih in korektnih sosedov.

Oborožitev Avstrije

Avstrija je šla za nemškimi zgledom in je začela organizirati vojsko. Hoče se namreč braniti proti Nemčiji. Mala Avstrija proti veliki Nemčiji! Na drugi strani pa se koroški Slovencem od časa do časa obljublja manjšinske pravice, dali jih na se niso.

Notranja politika

Streli v skupščini

V naši notranji politiki je še vedno najznačilnejši dogodek: streljanje v narodni skupščini. To streljanje so pripravili in izvedli tako imenovani pofinci, željno pričakovali in pozneje odobraval so ga pa tudi jugofašisti. To je žalostno poglavje v zgodovini našega notranjopolitičnega življenja. Velika, žalostna in usodna je zabloda, če se postavi načelo, da je treba politična vprašanja reševati z revolverji, z nasiljem. Narod, ki nečajo niti fašizma niti komunizma, mora odločno nastopiti proti takim metodam. Ljudstvo jasno vidi, da niso najboljši niti najposobnejši ljudje tisti, ki hočejo z revolverji in nasiljem odstraniti svojega političnega nasprotnika in priti sami na oblast. Naša številna notranjopolitična vprašanja se morejo reševati le v miru, strpljivosti in medsebojnem upanju, ne pa v dimu smodnika. Naše zdravilo mora biti zdrava demokracija, ne pa nasilen, brezobziren fašizem in komunizem. Naša vlada hoče iti po teh potih, nasprotniki fašisti in komunisti jo ovirajo, ljudstvo pa bi moralo vladi pomagati, dokler ne doseže svojega cilja.

Proti vsakemu nasilju in nezakonitosti

Kdor hoče zdravo demokracijo, mora iz političnega življenja izločiti vsako nasilje. Ne sme se streljati na tiste, ki so nasprotnega političnega mišljenja. Ne smejo se požigati hiše tistim, ki so drugače volili. Ne smejo se uničevati vinogradi in sadonosniki tistim, ki niso pristaši iste stranke. Tako postopanje ni samo nekrščansko, ni samo škandalozno, marveč je zanikanje vsakega zdravega političnega življenja. Na tak način ne bomo prišli naprej, marveč se vedno bolj pogrežamo v medsebojno mržnjo. Vsakemu, ki uvaja tako solo v naše politično življenje, se bo to prej ali slej kruto masovalo. To velja za desno in levo, za povsod, kjer se pojavljajo taki dogodki. To krščansko, kulturno, demokratično naziranje smo vsi dolžni razglasiti in širiti, sicer nam bo vsem hudo. Oblasti, ki morajo vladati v takih razmerah, pa morajo biti strogo pravične, pa tudi strogo odločne. Zdravimo vsi, ki ljubimo državo in želimo v njej trajnega reda in miru, zdravimo take rane, kjerkoli se pokažejo!

Danes se toliko govori o potrebi medsebojnega sporazuma. Kako pa naj pridemo do iskrenega sporazuma, če se z nasiljem in napadi ne dopušča, da med nami izgine vsako samoljubje.

Boj razširjevalcem laži in klevet

Iz našega političnega življenja pa moramo izključiti tudi vsako laž. Nihče ni bi verjel, kakšne grozote laži se pri nas izmišljajo, kakšni ljudje

jih širijo in trosijo in na kakšne načine jih širijo. So posebne kuhinje, v katerih pokvarjeni ljudje pripravljajo in kuhajo najgorostnejše lažne vesti o najvišjih državnih dostojanstvenikih, o vladi, o režimu, o uradnikih in o vsakem, ki je tem ljudem in njihovim ciljem nasproten ali vsaj nenaklonjen. Ti krogi sploh nimajo vesti. Komaj se take vesti razširjajo med ljudmi, že prihajajo iz teh kuhinj iste laži v novih verzijah in v novi obleki.

Hudo nam je, ko vidimo, da se raznašalci takih vesti ne ustavijo niti pred najvišjimi osebami in iz najbolj sebičnih razlogov. Kam bo privedla taka podla borba? Siritelji takih laži nimajo vesti in nečajo razumeti dalekosežnih posledic takih zlobno izmišljenih neresnic. Vse zaradi egoizma! To moramo odločno poudariti, da se laži v kali zaduse, razširjevalci pa do gola razkrinkajo. V interesu ugleda države in tudi v obrambo poštenja teh visokih oseb pozivam vse poštene ljudi in vse oblasti v državi, naj ne dopuščajo razširjanja laži, ki ogrožajo temelje naše države.

Kaj je s Feniksom

Nič novega ni v naši državi to, da zabavljajo čez vlado in ministre. Najnovejša kost, ki jo glodajo, je dunajska zavarovalnica Feniks, ki je imela svojo podružnico tudi v Belgradu. Neki ministri so bili svoj čas v upravi te zavarovalnice, pa so izstopili iz uprave, ko so postali ministri. Tako je bilo potrebno in tako je tudi bilo. In to je bilo že skoro pred dvema letoma! Samoposebi umevno je, da kot člani uprave belgrajske podružnice niso niti vedeli niti slišali niti imeli kakšne zveze z dunajskimi podporami, ki jih je zadnji čas dajala dunajska centrala Habsburžanom, legitiimističnim družinom itd.

Dobro vemo, da opozicija o vladi nikdar lepo ne govori. Pa tudi tu je potrebna meja in ta meja je resnica! Te meje e bi smeli nihče prekršiti; kdor to dela, greši proti časti, proti časti drugih in proti ugledu oblasti in države! Ni mogoče dovoliti, da se take laži širijo ali tiskajo. To ni več svoboda, marveč anarhija. In temu se mora narediti konec!

Zbor Profesorskega društva Profesorji so med seboj složni

Danes dopoldne je bil v Trgovskem domu občni zbor Profesorskega društva, sekcije za dravsko banovino. Ta občni zbor se je temeljito razlikoval od občnih zborov, kakor smo jih bili še pred leti vajeni v tem društvu, ko so prihajale na dan razne čudne zadeve in celo tako izvalna predavanja, kot ga je imel v času režima JNS znani prof. Vinko Marinko. Današnji občni zbor ni imel niti oddale nobenega političnega obeležja, še manj pa strankarskega ali kulturnobojnega, temveč izključno strokovni in stanovski. Občni zbor je po tekel ob lepi udeležbi ljubljanskih profesorjev ter zastopnikov drugih mest Slovenije. Za predsednika obnega zbora je bil izvoljen prof. Pečovnik iz Maribora.

Sprejeti sta bili udanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, pozdravna brzojavka prosvetnemu g. ministru Stošoviču in zahvalno pismo g. banu dr. Natlačenu. Pozdrave občnemu zboru sta poslali osrednja uprava profesorskega združenja in pa zagrebska sekcija. V imenu banske uprave ter v imenu g. bana je pozdravil občni zbor inspektor prof. Dolenc, ki je spregovoril nekaj prisrčnih besed. Sledilo je predavanje prof. dr. Gogale o problemu vzgajalnega odnosa profesorja s ponkom v srednji šoli. Osrednja predavateljstva misel je bila, da profesor v srednji šoli ni samo predavatelj, kakor trdi ta naslov, temveč je in mora biti tudi vzgojitelj.

Inspektor prof. Dolenc se je izrecno zahvalil predavatelju za njegovo skrbno pripravljeno predavanje ter je povabil članstvo na socialno-pedagoške tečaje, ki jih priredi ob počitnicah banovina.

Predsednik društva prof. Franc Grafenauer je podal obširno predsedniško poročilo, v katerem predvsem ugotavlja, da se je preteklo društveno leto pričelo pod ugodnimi izgleidi. Prva točka lanske resolucije je bila na kongresu v Nišu izpolnjena. Predsedstvo osrednjega društva je prevzel sicer mlad mož, toda iz vrst srednješolskih profesorjev. Kongres v Nišu je bil buren, kakor so žal vsi kongresi profesorjev burni, tako da ne preostaja za reševanje bolj važnih šolskih in stanovskih potreb. Navajal je vzroke notranjih sporov v društvu, zlasti spor bivšega predsednika Divca s prosvetnim ministrstvom in opozicijsko stališče belgrajske, to je najmočnejše sekcije, z glavnim odborom združenja. Glavna uprava tudi ni bila dovolj agilna za uspešno društveno poslovanje. Ljubljanska sekcija je izdelala pravila, ki so bila na kongresu sprejeta in jih je ministrstvo v celoti potrdilo. Letošnji kongres društva bo v Varaždinu. Lani je banska uprava dala ljubljanski sekciji večjo podporo za kongres, zakar ji izreka občni zbor hvaležnost. Predsednik je dalje poročal o novejši

Mogočen razvoj JRZ

Pa pustimo te umazanije in pojdemo na sonce. Stranka JRZ se zadovoljivo razvija. Res je, da so se nekateri starejši radikali postavili ob stran. Po našem prepričanju za to ni bilo razlogov. Obzrljemo to in si umijemo roke vsake krivde. Sami so sli stran. Še ta mesec bo ustanovni zbor JRZ. Mi ga željno pričakujemo, ker se bo šele potem lahko izdelal program JRZ v vseh podrobnostih in se bo začelo obširno delo za ljudstvo.

JRZ ni niti stara radikalna stranka, ni pa tudi novo oživela Slovenska ljudska stranka. To je čisto nova politična organizacija. JRZ ima svoj program in zaključuje sedaj svojo organizacijsko mrežo po vsej državi. Vsi pozitivni ljudje iz vseh bivših strank so povabljeni, da se nam pridružijo, da bomo z združenimi močmi delali za uresničenje programa JRZ in za blagor kralja, naroda in domovine.

To je glavno, kar mislim, da sem vam moral danes povedati.

Precizna izvajanja g. predsednika je ves zbor vzel z velikim odobravanjem na znanje. Takoj nato se je pričela debata, ki se je v glavnem omejila na naše domače politične probleme in ki je v živahnem razgovoru trajala skoraj dve uri. G. predsednik je na željo delegatov podal še nekaj podrobnejših pojasnil. Delegat za laški okraj g. Zmavec je v temperamentalnem govoru posebej pojasnil zboru težavne razmere v trboveljskih premogokopnih revirih kakor v naši premogokopni industriji sploh in prošil g. ministra kakor tudi stranko, da zastavi vse sile, da se pereče, splošno narodno gospodarsko vprašanje čim prej ugodno reši. Enako so tudi drugi delegati obrazložili aktualne potrebe svojih okrajev. Po debati so bile izvedene

volitve

delegatov za glavni odbor JRZ v Belgradu. Po strankinih pravilih zastopajo vsako banovinsko organizacijo v glavnem strankinem odboru poleg predsednika še štiri delegati. Z vzklikom so bili izvoljeni v glavni odbor: minister dr. Miha Krek, podpredsednik JRZ za drav. banovino; dr. Franc Kulovec, glavni tajnik in dr. Josip Leskovar, blagajnik. Označitev četrtega delegata pa je zbor prepustil g. predsedniku dr. Antonu Korošcu.

Po izvršenih volitvah sta tajnik g. Kranjc Marko in g. Tomazin podala poročilo o strankinem gibanju v Sloveniji, ki je bilo z odobravanjem vzeto na znanje. Po slučajnostih, h katerim je govorilo nekaj delegatov je g. predsednik dr. Anton Korošec ob živahnih ovacijah zaključil nad triurno sejo.

Noiranji minister dr. Anton Korošec

obljublja ves napor v tej smeri, dokler ne bo to vprašanje dokončno rešeno. Društvo pa zlasti svari maturante, naj se izogibljajo študija slavistike, zemljepisja, zgodovine, prirodopisa in zlasti pedagoške skupine, posebno pa svari maturantke, ker prosvetno ministrstvo v glavnem nastavlja moške. Pač pa so večji izgleidi za matematike, romaniste in germaniste. V zadnjih dveh in pol letih je bilo v Sloveniji nastavljenih 69 filozofov ali 6 in pol odstotkov vsega staleža v banovini. Manjka še 12 učnih moči. Moralo pa bi jih biti nastavljenih še dvajset. Nova beziirajska gimnazija bo znatno razbremenila ljubljanske srednje šole, dasi so v Ljubljani potrebne štiri popolne moške in tri popolne ženske gimnazije. Maribor pa predvsem potrebuje štirirazredno žensko gimnazijo. Izrekel je zahvalo banski upravi, ker je dal pisem šolskih knjig potreben dopust.

V državi je 189 srednješolskih zavodov s 4941 učnimi močmi. Društvo je mnogo interveniralo v stanovskih zadevah, zlasti pa v vprašanju znižanja najemnin stanovanjem ter se v tem oziru obrnilo na ministra dr. Kreka, bana dr. Natlačena in župana dr. Adlesiča. Odseki so po večini marljivo delovali, zlasti pa odsek za šolske knjige pod vodstvom dr. Solarja.

Kratka poročila so nato podali tajnik profesor Rupnik, blagajnik prof. dr. Novak in predsednik odseka za šolske knjige g. prof. Solar, ki je poročal o dosedanjih uspehih akcije za slovenske šolske knjige in proti prvotnemu načrtu monopolizacije. Za manjšinski odsek je poročal prof. Gorup. V imenu nadzorstvenega odbora je predlagal razrešnico prof. Mašera. Poročila so bila sprejeta brez debate.

Zaradi aloga na občnem zboru so bile volitve opravljene z vzklikom. Za predsednika je izvoljen prof. Franc Grafenauer, za odbornike pa naslednji profesorji: Boris Rupnik, Marko Bajuk, Pavel Urančar, Anton Gorup, dr. Rudolf Perhavec in Maks Miklavčič. Za namestnika pa Franc Cetina, dr. Silva Trdina, Simon Milčič in Franc Jesenovec. V nadzorstveni odbor Franc Mašera, Franc Čemažar, Leopold Andree, namestnika pa Venceslav Čopić in Elizabeta Kozina. Ker je dr. Lah bolan, je bil izvoljen za predsednika odseka za zblizanje slovenskih narodov Janez Logar, za pomočnika pa Stanko Bulc.

Sledila so poročila Samopomoči in Posmrtniškega sklada, nato pa so bile sprejete resolucije, ki se nanašajo na navedena strokovna vprašanja.

Azana - predsednik Spanije

Prvi predsednik druge španske republike je bil gosp. Alcalá Zamora. Z apredsednika republike je bil izvoljen 10. decembra 1931.

Se pred volitvami so vladni krogi naglasili, da so Manuelu Azani zagotovljeni vsi glasovi ljudske fronte, ter še nekaj drugih, tako da ima dobiti od 925 glasov okrog celih 800. Po že določenih dispozicijah imajo poslanci bloka «Sede» in monarhistov oddati prazne glasovnice.

Azana je dolgo okleval, preden je sprejel kandidacijo. Predvsem je zahteval pravico, da lahko razpusti parlament in da sme deiovati v smislu, ki se mu zdi edini mogoč za utrditev španske republike. Zahteval je tudi, da se mu prizna položaj izven in nad političnimi strankami. Čim je sprejel kandidacijo, je izstopil iz stranke republikanske leve, ki jo je dotlej vodil. Od vseh strank, ki so mu ponudile kandidacijo, je zahteval, da priznajo njegovo stališče, da se parlament ne sme izpostaviti milosti in nemilosti ljudske stranke.

Sovjeti po vsej Španiji

Madrid, 10. maja. TG. Na kongresu nacionalne zveze delavskih sindikatov, ki se je odigral v Saragosi, je bil na koncu sprejet sklep, da bo njihova organizacija v zvezi s strokovnimi organizacijam in z anarhisti ustanovila krajevne soviete po vsej državi. Nacionalna delavska zveza je danes najmočnejša politična sila v Španiji, in steje njeno članstvo nad 3 milijone pristašev. Vsled tega je zelo možno in tudi verjetno, da se bo sklep za ustanavljanje krajevnih sovietov tudi v resnici izpeljal vsaj po večjih predelih Španije

Madrid, 10. maja. AA. Danes so bile v Madridu volitve novega predsednika druge španske republike. V «kristalni» palači so se dopoldne zbrali člani parlamenta in ljudski delegati, tako zvani promisarji. Ze od vsega početka je bila predsedniku dosedanje vlade Azani zagotovljena velika večina glasov.

Prva španska republika je bila ustanovljena 1. februarja 1873 po Abdikaciji kralja Amedeja Savojškega. Trajala je do 29. decembra 1874, ko je bil za kralja Španije proglašen Alonzo XII.

Primorske vesti

Goriški nadškof mons. Margotti je imel 8. t. m. ob priliki slovesnega Te Deuma za zavzete Addis Abebe patriotičen nagovor, v katerem je poveljeval zmago italijanskega orožja, »ki je pripravila udejstevitev ogromnega programa Duceja, kateri stremi za rimskim mirom.« Nato je blagoslovil vse vodje italijanskega naroda, ki so k tej zmagi doprinesli, pa vse italijansko ljudstvo, ki bo nadaljevalo pot k onim visokim ciljem, katere je Italija pokazal sam Bog. Nadškof je take proslave odredil za vse župnije goriške province.

Novo zvezo z Egiptom dobi Trst in sicer bo odlej vozila tja prenovljena ladja tržaškega Lloyda »Marco Polo«, ki ima 12.300 ton ter razvija hitrost 19 vozlov na uro.

300 ton kave je dospelo 8. t. m. v Trst iz Abesinije. Kava je iz province Negeli. Razdelili so jo med revne sloje. Trst bo postal odsej najavnejše uvozne pristanišče za afriško kavo sploh.

Ubil se je podpolkovnik Lombardi, ki se je bil dvignil z letališča v Mirni, pa je trčil v drugo letalo. Požigalca so aretirali v Vedrovem pri Rihemberku in sicer kmeta Franca Brica, ki ni zažgal samo lastne hiše, ampak še drugo, da zmede sled za seboj. Bil je v zelo slabih razmerah, ker bi bila morala njegova hiša na dražbo.

Konfinacije. Obsojen je bil 28 letni Franc Batič iz Sempasa pri Gorici na 3 leta konfinacije. Batič je svojčas študiral na učiteljsku v Tolminu in je bil obtožen protirežimske agitacije. Na leto dni je bil obsojen 26 letni Leopold Hrovatin iz Vitovelj, ki je bil dosedaj pod policijskim nadzorom zaradi protirežimskega mišljenja. Študent Slavko Vičič iz Trnava pri Ilirski Bistrici je skupaj z več lanti iz Proseka konfiniran v pokrajino Potenzo zaradi znanih božičnih darov.

Zakon o izpremembi imen od 30. marca 1936 je izšel sedaj v Uradnem listu (Gazzetta Ufficiale) za vso Italijo. Novi zakon ne izpreminja dosedanje prakse, ki je bila uzakonjena v letih 1926 in 1927 v Južnem Tirolu in Julijski Benetiji. Ker je izprememba krstnega in rodbinskega imena v imenovanjih dveh provincah v gotovih slučajih obligatorna, je bilo dosedaj izpremenjenih najmanj okoli 30.000 imen, izpreminjajo pa se še nadalje tako, da utegnejo v 10 letih izginiti vsa imena, ki ne zvenijo italijansko. Splošna norma zakona je ta, da se lahko izpremenijo in če treba tudi morajo izpremeniti potom prefekta vsa imena, ki so za italijansko uho nepojmljiva in smešna, ali ki kažejo neitalijanski izvor.

Shod kmetijskih zadrugnikov Istre je bil v Poreču 5. maja. Na shodu se je govorilo o združitvi vseh istrskih zadrug v eno samo pokrajinsko zvezo. Pri tej priliki so se spomnili pokojnega dr. Pogacnika (po rodu Slovenca, po mišljenju pa Italijana), ki ima nepozabne zasluge za istrsko združništvo še pod avstrijsko vladno. Na shodu je predsednik poreške vinarske zadruge Jožef Barbo opisal težak položaj istrskega vinogradništva in je pozival navzoče, naj se še trdneje strnejo okoli zadruške zveze.

Na Katinarji pri Trstu, kjer je bil ustanovljen fašio šele te dni, je bil za tajnika imenovan neki Emilij Zancan.

Delo kar vrvi v tržaškem mestu, kjer se javna dela za olepšavanje in sanacijo neprenehoma nadaljujejo. Sedaj delajo na novi tržnici v ulici Carducci, dviga se nova gimnazija, rijejo kanali, največ pa se dela na kursu Garibaldi, kjer podirajo osem hiš, ki so kazile lice mesta.

Aretili so v Cerknem 35 letnega Franca Peternela, ki se je bil podal v Jugoslavijo brez dovoljenja.

Prestranek se je izpremenil v zelo živahno središče za trgovanje z živino. Danes seveda se v Italijo živina uvaža samo iz Madjarske. Prestranek šteje danes 2000 prebivalcev, ima električno razsvetljavo, telefon, kino-gledališče in seveda tudi društven dom ter gledališče Balille ter ogromne hleve.

Umrl je v Rodiku pri Divači učitelj Gregoretič. Svojas je bil prestavljen v južno Italijo, kjer si je nakopal bolezen, kateri je sedaj v domačem kraju podlegel.

Abesinsko zmago so praznovali seveda tudi v Trstu. Na trgu Unita se je zbralo okoli 50.000 ljudi, katerim sta govorila fašistični tajnik tržaške pokrajine in prefekt. Množica je klicala, da mora duce posejiti Trst. V stolnici sv. Justa je bil slovesni Te Deum in je škof dr. Fogar imel patriotičen nagovor.

Spomenik so odkrili v nedeljo v Kanalu ob Soči generalu Škodniku, ki je po rodu Slovenec in doma v tem kraju. Po mišljenju je bil Italijan in se je prostovoljno boril za Italijo. Posebno je postal znan po tem, da je ustanovil v Tolminu italijanski dijaški konvikt, s čimer si je pridobil velike zasluge za fašistično misel.

Za fašističnega tajnika v St. Jakobu na Hribu v kraškem okraju je bil imenovan Ivan Kumar. Slovenec po rodu, ki je postal naslednik prejšnjega tajnika, kateri je bil Italijan.

Smrtno se je ponesrečil tržaški pismonoša Ivan Nudorfer, ko je z nujno brzojavko na kolesu bil povožen od tramvajskega voza, ki je privojil od Sv. Ivana v smeri proti tržaškemu kolodvoru.

Goriški nadškof msgr. Margotti je te dni obiskal znano zdravilišče Gradež v spremstvu goriškega kanonika dr. Tarloa. Nadškof je v starodavni baziliki imel govor, v katerem je vernike pozival h krščanski ljubezni in k patriotizmu do italijanske domovine.

Ubit je bil od granate iz svetovne vojne 14 letni Pavel Bratuž iz Grgarja pod Sveto Goro, ki se ni mogel zdržati, da ne bi skušal odviti konice nevarnega orožja. Granata je dečka naravnost raznesla.

Huda kazen. Pred goriškim sodiščem je bila obsojena neka Ana Mohorič iz Ledin, ker je vti-hotapila iz Jugoslavije 300 gr kokaina, na 1 leto ječe in 1000 lir globe.

Mobiliziranih je bilo na Goriškem, da se zberejo na trgu in poslušajo ducejev govor ob zavzetju Addis Abebe, kakor računajo listi, okoli 160.000 ljudi. Fašisti so zažgali na gričih okoli Gorice velike kresove.

Rojanskemu župniku Jožetu Jurci, ki se je pisal pozneje Giorgi, so postavili te dni na tržaškem pokopališču spominski kamen.

Več trgovin so zaprli za nekaj dni v Trstu, ker se niso držale določenih cen za živila. Te cene so danes v Trstu na primer meso 7,30—5,40 lir, slanina 7,40—7,80 lir, sladkor 6, kava 24, mleko 1, riž 1,50, pašta 2,50—1,90, fižol 1,70 lir.

Težka skala je ubila v Poženlu pri Podbrdu 24 letnega delavca Ivana Bizjaka, doma iz Vel. Ožbolta.

Domača telovadba

1. Poskoči visoko v zrak ter v najvišji točki udari s petama enkrat ali dvakrat ali celo trikrat skupaj. — Ta vaja je izborna spretnostna vaja, ki zahteva dosti prožnosti in hitrosti, zlasti, če hočemo pri enem in istem poskoku večkrat udariti s petama skupaj. Izvajati pa jo začnemo na ta način, da poskočimo parkrat nalahno in prav nizko, nato se pa silno odinemo s prožnimi nogama od tal kar najvišje v zrak. Z rokama si tudi pomagamo, trup pa malo predklonimo. Vajo ponovimo kakih šestkrat. (Sl. 1.)

2. Iz osnovne stoje izvedi predklon tako, da je gornji del trupa vodoraven. V tem položaju odložimo z desno nogo do vodoravne lege (pri čemer morata biti obe nogi popolnoma stegnjeni) z levo odročimo (vodoravna lega), z desnico pa predročimo (navpično dol), pogled naprej. Potem

Kam gre človeštvo? V zadnjem 50-letju ni bilo na svetu nič manj kot 39 krvavih vojn. Na vsako leto in pol pride povprečno ena vojna. Po svetovni vojni je sledil 10-letni odmor, če štejemo bitke med Poljaki in Sovjeti v letu 1920 in spopade med Turki in Grki v l. 1921 in 1922 med zadnje njene odmeve. Leta 1926 se je pričela meščanska vojna na Kitajskem, leta 1932 so izbruhili boji med Japonci in Kitajci, lani in letos se je vršila prava vojna med južnoamer. državama Bolivijo in Paragvajem. V oktobru letošnjega leta pa smo pričeli italijansko-abesinskih vojni sovražnosti. Ta vojna je 40. v krvavi verigi zadnjega 50-letja. — Kam gremo?

Računanje. »Ata, računске naloge, pri katerih si mi ti pomagal, so vse napačne. Ti si povsod dvakrat toliko naštel, kar bi bilo pravzaprav moralo biti.« — »Da, pravi oče-trgovec, »tako računate v šoli, v življenju pa s takim računanjem ne boš nikamor prišel.«

Spomini koroškega župnika Janeza Volaučnika

5. Po petih mesecih zopet na Rudi. — Slovo od Rude

Po zadnje Slovenecv so prišli vsi župniki in duhovniki, ki so prej zbežali, na svoje župnije zopet nazaj. G. Vinko Razgoršek (zdaj župnik v Crni v Meziški dolini) je prišel 7. junija zopet v Sent Lips ob Krki in prihodnji dan, na binkoštni praznik, sta bili tam dve sv. maši. Popoldne 8. junija sem šel v Slovenji Smihel in binkoštni ponedeljek imel tam božjo službo. Ne dolgo potem je prišel tudi G. Malej, provizor v Slov. Smihelu, tja nazaj in tako sem postal jaz tudi tam nepotreben. Ker so me medtem prišli Rujani prositi, naj bi se vrnil na Rudo, ker tam ni bilo duhovnika, sem se 18. junija čez Velikovec zopet vrnil na Rudo. Stanoval sem pri Faštnu (gostilna) na Dobrovi, ker župnišče na Rudi še ni bilo popravljeno.

1. julija je bil nastavljen od škofijstva kot provizor na Rudi g. Janez Kuhling, prej provizor v Gorjah v Ziljski dolini. Prej ni bilo na Rudi nobenega duhovnika, sedaj vsa bila pa naenkrat dva. G. Kuhling je ostal na Rudi do 1. oktobra 1919. Ta dan je prišel na Rudo novo imenovani župnik g. Franc Umnik, prej župnik na Kostanjah med Vrbskim in Osojskim jezerom. Ker pa župnišče na Rudi še vedno ni bilo popravljeno, si je g. Umnik vzel dopust do 15. novembra. Tako sem, čeravno že v pokoju, zopet ostal sam na Rudi in sam opravljal vsa duhovna opravila.

Med tem časom, ko je bil g. Umnik na dopu-

izvedl celo vajo v nasprotno stran, to se pravi, z levo nogo odročimo, z desnico odročimo, z levo predročimo. Vsako izmed opisanih vaj ponovimo po trikrat. (Sl. 2.)

3. Iz osnovne stoje poklekni na levo koleno, desno nogo pa potisni daleč naprej. Nato se opri z rokama ob strani trupa ter močno potiskaj sprednjo nogo naprej, zadnjo pa nazaj, da prideš čim bolj k tlom. Ko takorekoč sediš na tleh, da se obe nogi v eni premici dotikata tal, pa se odročiš z rokama. Iz tega položaja skušaj izvajati globoke predklone. Nato izvedi vajo nasprotno, to se pravi, da zamenjaš nogi, sprednja pride nazaj, zadnja pa naprej. Vsako vajo ponovi na opisani način po trikrat. (Sl. 3.)

Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno motnje v prebavi se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno

Franz-Josefovo

grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehalo na želodcu in črevih, pa pije Franz-Josefovo vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 2074/35.

Razčiščenje v marib. kolesarski podzvezi

Zakaj se ne more razvijati kolesarski sport v Mariboru — Izredni občni zbor podzveze

V Mariboru imamo vse predpogoje za največji razmah kolesarskega športa. Največ kolesarjev v celi državi je ravno v območju Maribora, izredno zanimanje za kolesarstvo kot šport ni samo v mestu, še večje je v okolici. In kljub temu ne pridemo s to športno panogo nikamor naprej, dasi ne manjka tudi idealnih športnih delavcev, ki bi radi žrtvovali čas in svoje zmožnosti za dobro stvar. Pred 10 leti je bila ustanovljena Mariborska kolesarska podzveza, ki je zelo uspešno delovala. Potem je prišlo do usodnih sporov, ki se danes niso likvidirani. Če nepristransko zasledujemo potek vseh teh neprijetnih dogodkov prihajamo vedno samo do ene same osebe, ki zavira že leta sem vse delo na področju kolesarskega športa ter si lasti neke pravice, ki ji jih vsi včlanjeni klubi odrekajo. Žal, da se je Savez kolesarskih društev v Zagrebu zaradi enostranske informiranosti postavil na stališče, ki tudi ni v prid slovenskemu kolesarskemu športu in zaradi tega je potem tudi sedanja uprava mariborske kolesarske podzveze podala ostavko. Sklican je bil sedaj izredni občni zbor, ki se je vršil danes dopoldne pri Zamorcu. Prisostvovala sta mu v imenu zvezne uprave predsednik Mihanovič in član odbora Pompej. Izredni občni zbor je vodil predsednik podzveze Jaki. Zborovanje je imelo prav za prav značaj obračuna med vsemi člani uprave podzveze in predstavniki vseh včlaničenih klubov na eni strani ter g. Slavkom Markovičem, bivšim predsednikom in komisarjem podzveze na drugi strani. Zelo čudno je delovalo na vse prisotne predstavnike kolesarskega športa na štajerskem, da sta se oba odposlanca Zveze s tako vnemo zavzemala za

Romunski prestolonaslednik Mihael, ki je nedavno naredil izpit za seržanta, se uči sedaj na kraljevem pojestvu pri Bukarestu poljedelstva.

g. Markoviča, ko sta videla splošno odklonilno stališče vseh ostalih. Zaradi tega je prišlo na občnem zboru tako daleč, da so člani KK Peruna in KK Edelweissa zapustili zborovanje, da so ostali nazadnje samo 4 klubi z glasovalno pravico na zborovanju. Šlo je potem zato, ali naj se občni zbor preloži, ali naj se pa danes izvoli nova uprava. SK Maraton in SK Železnica sta bila za preložitve, dva kluba pa za volitve. Odločal je potem predsednik zveze Mihanovič, ki je bil tudi za volitve, zaradi česar so zastopniki Maratona in Železnice zapustili občni zbor. Tako je sedaj prišlo, da je prevzel inicijativo v svoje roke zveza, ki najbrže namerava razpustiti mariborsko kolesarsko podzvezo ter jo priključiti ljubljanski podzvezi.

Mariborski drobiž

Maribor, 10. maja.

Smrtna kosa. V bolnišnici je umrla v starosti 31 let tkalka Marija Teichmann. Naj počiva v miru.

Kravo ukradel s paše. V Črtomirovi ulici je zasacil stražnik 16 letnega Ferdinanda Sekirnika iz Laznice, ko je ponujal kravo za 800 Din, pa je bila vredna najmanj 1500 din. Vprašal je fanta za potni list, na kar se je izkazalo, da je dečko kravo ukradel posetsniku Ivanu Janku v Laznici s paše ter jo odgnal v Maribor, da bi jo spravil v denar. Izgovarjal se je, da ga je k temu dejanju pregovarila neka služkinja.

Pokradena cvetja. Vrtnarja g. Stanka Mejovška v Smoletovi ulici je obiskal nepridigrav, ki mu je pokradel vso cvetjačo z grede. Napravil mu je s tem občutno škodo.

Brez posebnega obvestila.

Umrl nam je naš predobri oče, brat, tast in stric gospod

MIROSLAV PEHANI

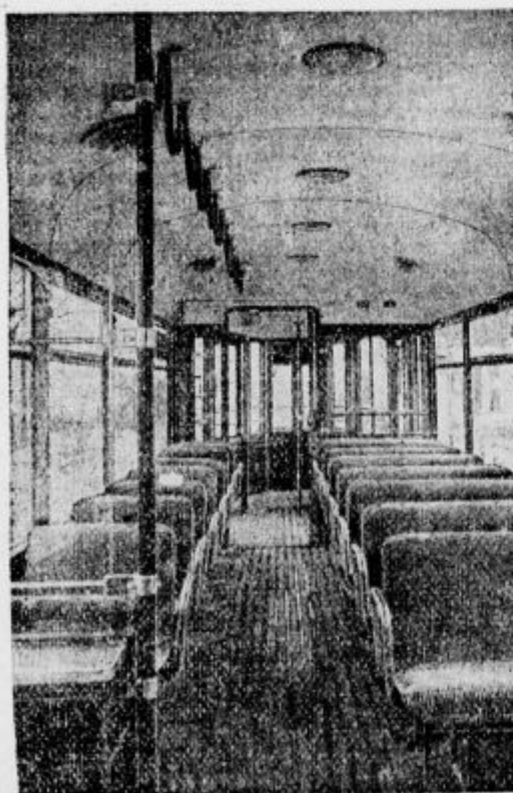
šolski upravitelj v p. in posestnik

dne 10. maja 1936 ob 3. uri popoldne.

Pogreb predragega pokojnika bo v torek, dne 12. maja ob pol 10. uri dopoldne

Trebnje, dne 10. maja 1936.

PAVEL, HUBERT, sinova; FRANC, ALOJZ, brata; MILENA rojena KOSEM, MARICA rojena BONAC, sinahi in ostalo sorodstvo.

Moderni tramvajске vozove dobi Dresden, ki bodo vozili s hitrostjo 60 km na uro. Sedeži v tramvaju so zelo udobni.